

Силабус освітнього компонента

Програма практики

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Шифр та назва спеціальності

G4 Енерговиробництво (за спеціалізацією)

Інститут

ННІ Енергетики, електроніки та електромеханіки

Спеціалізація

-

Кафедра

Теплотехніки та енергоефективних технологій (123)

Освітня програма

Теплоенергетика

Тип освітнього компонента

Обов'язковий

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий)

Форма навчання

Денна, вечірня, заочна

Семестр

5

Мова викладання

Українська, англійська

Розробники

Ганжа Антон Миколайович

Anton.Hanzha@khi.edu.ua

Доктор технічних наук, професор, професор кафедри теплотехніки та енергоефективних технологій

Досвід роботи – 20 років. Автор понад 120 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Технічна термодинаміка», «Системи теплопостачання і опалення», «Основи енергоменеджменту», «Енергетичний менеджмент і аудит»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Педагогічна практика (далі практика) є складовою частиною професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності докторів філософії у вищій школі. Практика включає викладання дисциплін кафедри, організацію начального процесу студентів, методичну роботу за дисципліною, одержання навиків практичної діяльності викладача

Мета та завдання

Мета практики – оволодіння аспірантами основами організації педагогічної та методичної діяльності у вищій школі.

Задачі практики:

- вивчення основ педагогічної роботи у вищій школі;
- придбання досвіду викладання дисциплін в умовах вищої школи;
- формування у аспірантів уявлень про педагогічну діяльність викладача в структурі вищої школи;
- вивчення методів та нових технологій педагогічної діяльності;
- освоєння викладання теплоенергетичних дисциплін

В результаті педагогічної практики аспірант повинен

Знати:

- правові та нормативні основи функціонування системи освіти;
- нормативні документи вищої освіти (освітня програма, навчальний план, робоча програма, і-індивідуальний план викладача тощо) та їх роль в організації навчального процесу;
- сучасні досягнення та тенденції розвитку наукового, навчально-методичного напрямку відповідної кафедри;
- основи навчально-методичної роботи у вищій школі;
- основи педагогічної культури та майстерності, сучасні педагогічні технології;
- заходи контролю та оцінювання знань студентів;
- сучасні аспекти викладання теплоенергетичних дисциплін

Вміти:

- виконувати методичну роботу з планування та організації навчального процесу;
- формувати загальну стратегію вивчення дисципліни;
- конкретизувати мету вивчення будь-якого фрагмента навчально-методичного матеріалу дисципліни відповідно до профілю спеціальності (спеціалізації);
- розробляти навчально-методичні матеріали для упровадження педагогічної діяльності,
- використовувати дидактичні методи навчання;
- планувати лекційні, практичні та лабораторні заняття, складати розрахункові завдання, ситуаційні моделі, тести;
- активувати діяльність студентів до навчання та практичної зацікавленості у відповідній спеціальності;
- реалізовувати систему контролю та оцінювання знань студентів, їх ступінь освоювання навчального матеріалу;
- аналізувати труднощі, що виникають під час педагогічної діяльності, їх рішення та попередження;
- аналізувати труднощі, що виникають під час викладання теплоенергетичних дисциплін

Володіти:

- методикою та технологіями проведення різних видів навчальних занять;
- правилами поведінки в аудиторію;
- технікою використання приладів, що застосовуються при проведенні занять із відповідної дисципліни;
- методикою самооцінки, самоаналізу результатів та ефективності проведення аудиторних занять;
- методологією викладання теплоенергетичних дисциплін

Формат занять

Самостійна робота, індивідуальне завдання (звіт, щоденник практики), консультації. Підсумковий контроль – диф. залік

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері теплоенергетики на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень з теплоенергетики.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті з теплоенергетики.

СКС01. Здатність розуміти сучасні проблеми науковотехнічного розвитку енергетики, знати сучасні технології енерго- та ресурсозбереження, використання відновлюваних джерел енергії.

Результати навчання

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми теплоенергетики державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми теплоенергетики з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
PH08. Створювати методичне забезпечення, організовувати та проводити викладання професійно-орієнтованих дисциплін теплоенергетики на рівні, що відповідає вимогам вищої школи.

Обсяг освітнього компонента

Загальний обсяг дисципліни – 90 год. (3 кредита ECTS): самостійна робота – 90 год., з них проведення занять -20 годин

Тривалість практики

Тривалість практики – 5 тижнів.

Передумови освітнього компонента (пререквізити)

Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання.

Особливості освітнього компонента, методи та технології навчання

Проходження педагогічної практики на третьому році навчання є обов'язковим в обсязі, що вказаний у навчальному плані.

Базою практики є НТУ «ХПІ».

Організатором практики є кафедра теплотехніки та енергоефективних технологій, яка здійснює підготовку доктора філософії за спеціальністю 144 Теплоенергетика.

Програма практики розроблюється керівником та затверджується на засіданні кафедри.

Загальне керівництво та контроль за проходженням програми практики аспірантів покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснює науковий керівник .

На період практики аспіранти підпорядковуються усім правилам внутрішнього розпорядку та небезпечним методам праці, що встановлюються на кафедрі та інших підрозділах Університету стосовно до навчального процесу.

Науковий керівник аспіранта:

узгоджує програму практики та календарні строки проведення (відвідування) занять із завідувачем кафедри, де проводиться підготовка докторів філософії;

формулює задачі до самостійної роботи аспірантів на період практики, надає консультації; проводить необхідні організаційні заходи стосовно виконання програми практики та надає аспіранту допомогу, що пов'язана з проходженням практики та оформлення звіту.

Перед початком практики аспірант:

спільно із науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу визначає дати и форми проведення занять, тематику індивідуальних завдань залежно від педагогічного та наукового рівня підготовки аспіранта, ступеня виконання дисертації та інше.

самостійно складає індивідуальний план проходження практики, який узгоджує з науковим керівником.

Аспірант, відсторонений від практики або робота якого була визнана незадовільною, вважається особою, що не виконала навчальний план.

Тематика індивідуального завдання

Види аудиторних робіт проведених аспірантом:

семінарських;

лабораторних;

практичних;

лекційних занять.

На період проходження практики аспіранта слід орієнтувати проведення занять за тематикою дисертаційної роботи або зв'язувати з можливістю подальшої викладацької діяльності.

Види навчально-методичних робіт:

вивчення досвіду викладання провідними викладачами кафедри;
розробка робочої програми навчальної дисципліни;
підготовка матеріалів для проведення аудиторних занять навчальних дисциплін;
розробка розрахункових (ділових ігор) завдань, завдань до курсових робіт (проектів);
участь в оцінюванні знань студентів;
проведення виховної роботи зі студентами;
самостійне вивчення літератури, що присвячена викладацькій роботі, освітнім технологіям, теплоенергетиці;
ознайомлення з навчально-методичною та матеріально-технічною базою кафедри

Література та навчальні матеріали

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. <http://surl.li/nwfifc>
2. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с. <http://surl.li/cczjbc>
3. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст]: / Л. В. Лебедик, В. Ю. Стрельніков, М. В. Стрельніков. – Полтава : АСМІ, 2020. – 303 с. <http://surl.li/qrrrci>
4. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. <http://surl.li/fjslna>
4. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с. <http://surl.li/trmgli>
5. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. <http://surl.li/zdwjcy>
6. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. <http://surl.li/lwptku>
7. Розвиток здатності до професійного самопізнання педагогічних, науково-педагогічних працівників у системі формальної та інформальної освіти: електронний збірник авторських науково-методичних розробок / загальна ред. Я.Л.Швень. – К.: ЦППО, 2019. – 195 с. <https://lib.iitta.gov.ua/724588/>

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua>
<http://library.kpi.kharkov.ua/uk>
<https://repository.kpi.kharkov.ua/home>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності здобувача та розподіл балів

Опис структури підсумкової оцінки, обов'язкових завдань та процедури нарахування балів, особливо звертаючи увагу на самостійну роботу та індивідуальні завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, в тому числі під час відвідування бази практики. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, керівником практики, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

15.09.2025

Завідувач кафедри
Микола КУНДЕНКО

15.09.2025

Гарант ОП
Антон ГАНЖА